04.12.24

7-А кл.

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Русь-Україна в X-XI ст.

Мета: узагальнити та систематизувати знання учнів отриманні під час вивчення теми, проаналізувати основні напрямки політики князя В. Великого, Я. Мудрого; розвивати логічне мислення, вміння швидко знаходити правильну відповідь і винахідливо її подавати; повторити хронологію, терміни, матеріал теми; формувати вміння працювати в колективі, збирати й використовувати інформацію з різних джерел, розвивати пам'ять, увагу, уяву; критичне мислення; виховувати інтерес до історії, сприяти національно-патріотичному вихованню учнів.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

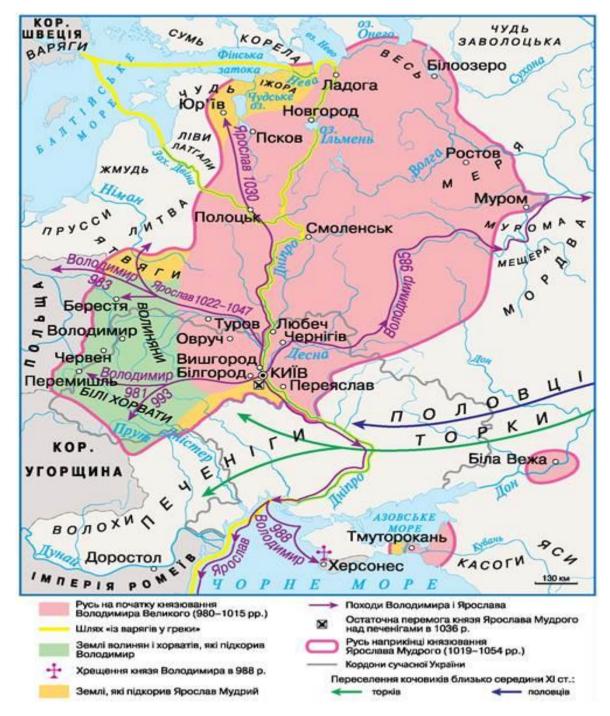
Організаційна частина:

- -привітання
- -організація класу, техніка безпеки, увага на сигнал «Повітряна тривога»
- -епіграф уроку

«Хто не знає свого минулого, той не вартий свого майбутнього», «Народ, що не знає своєї історії, є народ сліпців»

Актуалізація опорних знань

- 1.Робота з картою
- * Покажіть на карті територію Русі-України на початку князювання Володимира Великого, а також приєднані князем землі.
- * Назвіть і покажіть сусідні з Руссю-Україною держави та народи за часів правління Володимира Великого.

2.Прийом «Експрес-опитування»

- 1.Кого називали регентом?
- 2.Хто такий князь?
- 3.Дружинники –це?
- 4. Кому належать слова «Хай буде се мати городам руським?
- 5. Русь-Україна- це?
- 6.Від кого пішов рід київських князів?
- 7.Кого називали варягами?
- 8.Полюддя це
- 9.Літопис це
- 10.3 якою країною князі підтримували економічно-політичні відносини?

- 3. Прийом «Хронологічна розминка»: вказати дати подій.
- 1. Коли Аскольд здійснив похід на Візантію?
- 2.Коли Олег здійснив похід на Візантію?
- 3. Коли Ігор став князем?
- 4. Коли і ким було засновано Київ?
- 5. Коли утворилася держава Русь-Україна?
- 6.Коли Ольга заступила на престол?
- 7. Коли загинув Святослав?
- 8. Коли було прийнято християнство?
- 9. Коли Ярослав став князем?
- 10. Коли було збудовано Софіївський собор?
- 4. Прийом «Портретна галерея» : поєднати правителів князів з датами їх правління:

Рюрик Олег Ігор Ольга Святослав 862 - 879 pp. 882 – 912 pp. 912 – 945 pp. 945 – 964 pp. 964 – 972 pp.

5. Прийом «Дешифрувальник»: розшифрувати терміни, пов'язані з вивченою темою та дати їм визначення.

НЯЗКЬ

АДНАИН

СИПОТІЛ

КОЧЭИ

ИДНРЯЕЛВ

ГОСТИПО

(князь, данина, літопис, бояри, деревляни, погости)

Мотивація навчальної діяльності

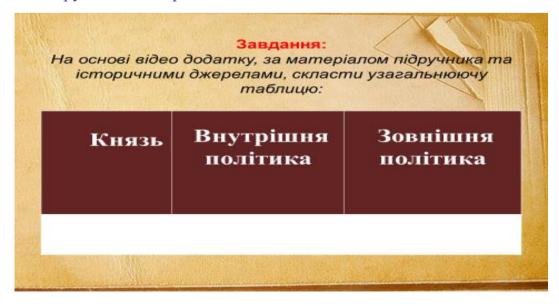
А як ви розумієте слово « Великий», «Мудрий»? Складіть асоціативне гроно.

Найвищої могутності та розвитку Київська Русь досягла за правління князів Володимира Великого (978-1015 рр.) та Ярослава Мудрого (1019-1054 рр.). Володимир значно розширив межі держави, приєднавши Червону Русь, захопив частину литовських земель, Закарпаття, оволодів Корсунем у Криму. Територія держави близько 1000 року досягла 800 тис. км2 і стала найбільшою в Європі, її населення складало 5 млн. осіб. Ураховуючи розміри і могутність, Київську Русь можна класифікувати як імперію.

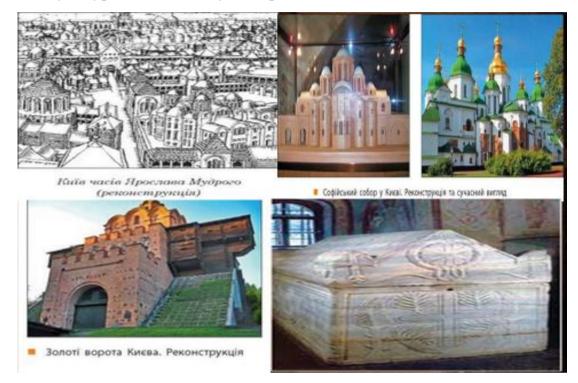
За всю історію людства тільки трьох правителів удостоїли звання Мудрий. Це візантійський імператор Лев VI, французький король Карл V та київський князь Ярослав. Своє прізвисько князь отримав через п'ять століть після смерті. 2008 року у проекті «Великі Українці» на телеканалі «Інтер» переміг князь Ярослав Мудрий. Син Володимира Хрестителя, великий князь Ярослав Мудрий — перший правитель Русі, якого сучасники назвали царем. Ярослав на початку свого правління у 1016 році, ввів в дію писаний звід законів — "Руську Правду"

- 6. Прийом «Політичне досьє»: перегляд відео-ролика: https://youtu.be/SqXFkEnczu4?si=P_xqqKLyWLYFOU8b, складання таблиці «Внутрішня та зовнішня політика князів».
- 7. Робота з підручником стор. 45-49; 55-58.

Хвилинка відпочинку: https://youtu.be/u_fLRqqJ59E?si=uANSHgRkLIGVwBpf
8.Перегляд тематичного відео.

9. Прийом «Віртуальна екскурсія»: випереджальне завдання, повідомлення «Визначні культурні пам'ятки Русі-України».

- 10. Прийом «Вірю не вірю»: погодитися або заперечити факт.
- 1. Велике переселення це масові переміщення певних племен.
- 2. Основна причина переселення заробітки.
- 3. Основними племінними об'єднаннями в східних слов'ян були: поляни, древляни, тиверці, уличі, новобузьці.
- 4. Київ був заснований 3-ма братами: Кий, Щек, Аскольд
- 5. Започаткована держава отримала назву Русь.
- 6. Княгиня Ольга була дружиною князя Івана.
- 7. Князя Олега вбили древляни.
- 8. Основним заняття населення було землеробство.
- 9. Будівлі в селах були великі й пишні.
- 10. Найдавніші руські поселення міського типу називалися «гради»
- 9. Прийом «Історичний марафон»

(словникова робота: формування понять і термінів)

- Асиміляція це злиття одного народу з іншим.
- Бояри це землевласники феодали в Київський Русі.
- Дипломатія це діяльність зі здійснення завдань зовнішньої діяльності.
- Дружина це постійний збройний загін воїнів князя
- Закупи це розорені селяни, які потрапили в кабалу до бояр та князя, беручи у феодала «купу», позику, яку відпрацьовував в маєтку феодала.
- Ізгої це люди, які не мали засобів для ведення власного господарства.
- Київська Русь це східнослов'янська держава з центром у Києві.
   Регент це тимчасовий правитель держави замість монарха.
- «Русь» це велике об'єднання союзів східнослов'янських племен, яке виникло в Середньому Подніпров'ю.
- «Руська земля» це найбільше державне об'єднання східних слов'ян, до якого входили поляни, деревляни й сіверяни.
- Русичі це народ, який заселяв територію державного об'єднання «Руська земля».
- Рядовичі це категорія селян, яка перебувала у тимчасовій залежності у феодала за умов «ряду», договору.
- Полюддя це збір данини на Русі.
- Погости це місця збору данини в Київській Русі.
- **Челядь** це слуги в маєтку князя чи бояр (тіуни, чашники, конюші, стольники, ключники та інші).
- Холопи або раби. Потрапити до рабства можна було не повернув «купу», за втечу від свого господаря, розбій, крадіжку; рабами ставали народжені від рабів або одружені з рабом без згоди феодала; ти, що продали себе у рабство.
- 10. Резервне завдання «Сторінками літопису»

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

11. Прийом «Скарби з минулого»

-

Підведення підсумків. Оцінювання.

Домашне завдання:

* опрацювати матеріал §8, повторити §7;

- *виконати тренувальні онлайн-вправи на стор. 62
- * написати твір-есе «Руська Правда перша збірка писаних законів на Русі» (на високий бал)

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!